

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Návrh zmien Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 131 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Košice (ďalej len „VZN č. 131“) predkladáme s cieľom jeho zosúladenia so schváleným zákonom č. 335/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 582/2004 Z. z.“) s účinnosťou od 1.11.2022 a zároveň dosiahnutia ekonomickej rovnováhy medzi príjmami z poplatku za komunálny odpad a výdavkami za nakladanie s komunálnym odpadom. Uvedená povinnosť vychádza aj zo zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, § 81, ods. 12, podľa ktorého obec pri ustanovení výšky miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vychádza zo skutočných nákladov obce na nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom.

Mesto Košice má už niekoľko rokov nevyrovnané hospodárenie v oblasti nakladania s komunálnym odpadom. Výdavky na zber, odvoz a likvidáciu odpadu sú každý rok vyššie oproti príjmom získaným z poplatku za komunálny odpad. Pre informáciu uvádzame, že za posledné dva roky 2021 a 2022 sú príjmy z poplatku vo výške cca 10 mil. € a výdavky predstavujú 12,7 mil. €. Nárast cien a vysoká miera inflácie (za posledné 2 roky vo výške okolo 20 %) sa prejaví vo zvýšených cenách od roku 2023 s predpokladanými zvýšenými nákladmi o najmenej 2 mil. €. Zároveň od 1. 1. 2023 pribudne mestu v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch ďalšia povinnosť zabezpečovať triedený zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu, čo zvýši náklady mesta o ďalších cca 2,7 mil. €. Celkové výdavky s nakladaním s komunálnym odpadom v roku 2023 odhadujeme na sumu 17,4 mil. €. **Rozdiel medzi príjmami a výdavkami bez úpravy sadzieb poplatku za komunálny odpad by predstavoval stratu vo výške cca 7,4 mil. €.** Vychádzajúc z týchto skutočností **navrhujeme upraviť sadzbu poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady tak, aby výnos z poplatku pokryl výdavky na jeho likvidáciu, resp. aby sa celkom minimalizoval rozdiel medzi príjmami a výdavkami.**

Mesto v nasledujúcom období nemôže (zákon o odpadoch) a nebude schopné doplácať na nakladanie s komunálnym odpadom z iných zdrojov rozpočtu. Vychádzame pri tom aj z aktuálnej ekonomickej situácie mesta Košice, celkovej ekonomickej situácie na Slovensku a v Európe z dôvodu vojnového konfliktu na Ukrajine, energetickej krízy a vysokej inflácie. Jedným z opatrení, ako pomôcť občanom SR bolo, že vláda SR a následne Národná rada SR schválila tzv. „prorodinný balíček“, ktorým sa zvyšujú čisté príjmy občanov poskytnutím vyšších daňových bonusov. Tieto legislatívne zmeny však majú vážne dopady na samosprávy, ktorých hlavným príjmom sú dane z príjmov fyzických osôb. V roku 2023 sa týmto opatrením znížia príjmy samospráv z podielových daní o viac ako 500 mil. €. Pre mesto Košice to bude znamenať zníženie príjmov z podielových daní o cca 25 mil. €. Ďalší pokles príjmov z podielových daní bude v roku 2023 z dôvodu poklesu počtu obyvateľov mesta Košice po sčítaní obyvateľov z roku 2021 o viac ako 10 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles príjmov

z podielových daní o viac ako 3 mil. €. Celkovo mesto v roku 2023 príde na podielových daniach o cca 28 mil. €, čo predstavuje vážne ohrozenie príjmov rozpočtu mesta. Aj z týchto dôvodov a v záujme udržania finančnej stability mesta a predovšetkým schopnosti poskytovať obyvateľom mesta všetky služby súvisiace s nakladaním s komunálnym odpadom na doterajšej úrovni považujeme za nevyhnutné pristúpiť k úprave sadzieb poplatkov za komunálny odpad.

V meste Košice je zavedený paušálny poplatok na osobu/rok a štandardný nevážený množstvový zber ako súčin sadzby poplatku, veľkosti zbernej nádoby a frekvencie odvozu.

Novelou zákona sa zmenili sadzby poplatku za komunálny odpad nasledovne:

- paušálne za osobu a kalendárny deň v sume najmenej 0,02 eura a najviac 0,2 eura; obec môže paušálnu sadzbu poplatku vyjadriť aj v sume za kalendárny rok, t.j. min. 7,30 eura a maximálne 73 eur za kalendárny rok. V súčasnosti je sadzba poplatku 0,101 €/deň, čo je 36,86 eura na osobu za kalendárny rok.
- za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu v sume najmenej 0,01 eura a najviac 0,2 eura za jeden liter odpadu alebo dm³ komunálnych odpadov, ak v obci nebol zavedený vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu. V súčasnosti je sadzba poplatku vo výške 0,028 za jeden liter odpadu, čo pri frekvencii vývozu odpadov 1x týždenne a nádobe 110 litrov je 160,16 €/rok.

Úpravu sadzby na rok 2023 t.j. **paušálny poplatok** navrhujeme v sume 0,164 €, v prepočte na osobu/rok je to **59,86 €**.

Úprava sadzby pri **množstvovom zbere** je navrhovaná v sume 0,040 €, čo v prepočte na jednu kuka nádobu o objeme 110 litrov s vývozom 1x týždenne predstavuje sumu **228,80 € na rok** (spravidla pre rodinné domy), pri kontajneri o objeme 1100 litrov s vývozom 1x týždenne predstavuje sumu **2 288,-- € na rok** (pre právnické osoby).

Poplatok za komunálny odpad v roku 2022 je vyrubený v sume 10 878 tis. €, po úprave sadzieb v roku 2023 predpokladáme predpis na poplatku za komunálne odpady v sume 16 558 tis. €. Uvedená suma nie je zatiaľ znížená o úľavy pre občanov vo veku nad 62 rokov, ZŤP a občanov v hmotnej núdzi pri množstvovom poplatku, ktoré vyplývajú z novely zákona č. 335/2022 Z. z. účinnej od 1.11.2022 a budú realizované až po 1. 1. 2023 na základe skutočného počtu žiadateľov. Doteraz boli zníženia poskytované len na paušálnom poplatku. Odhadované výdavky na nakladanie s komunálnym odpadom v roku 2023 sú v sume 17,4 mil. €, predpokladaný príjem je vo výške cca 16 mil. €. Pravdepodobný rozdiel vo výške 1,4 mil. € bude mesto musieť vykryť z iných zdrojov rozpočtu.

V návrhu zmien VZN č. 131 ide tiež o spresnenie definícií so zákonnou úpravou.

Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1 (§ 4 – Sadzba dane)

Navrhované sadzby sa približujú skutočným výdavkom za zber, odvoz a likvidáciu odpadu v roku 2023.

K bodu 2 (§ 6 ods. 2, 3)

Navrhované znenie odsekov 2 a 3 spresňuje úpravu zníženia so zákonným textom.

K bodu 4)

Spresňuje sa úprava so zákonným textom .

Slová „množstvový systém zberu“ alebo „množstvový zber“ vo všetkých tvaroch sa v celom texte nariadenia nahrádzajú slovami „nevážený množstvový systém zberu“ alebo „nevážený množstvový zber“.

K čl. II.

Vzhľadom na rozsah zmien a lepšiu zrozumiteľnosť pre verejnosť sa navrhuje oficiálne vyhlásenie úplného znenia VZN.

K čl. III.

Podľa § 83 zákona č. 582/2004 Z. z. poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady možno zaviesť a zrušiť, určiť a zmeniť sadzby poplatku, spôsob a lehotu zaplatenia poplatku, podmienky, ktorých splnenie má poplatník preukázať a doklady, ktoré má poplatník predložiť pri vrátení poplatku alebo jeho pomernej časti podľa § 82ods. 1 alebo pri znížení alebo odpustení poplatku podľa § 82ods. 2. len k 1. januáru zdaňovacieho obdobia.

Preto sa účinnosť zmeny VZN navrhuje od 1. 1. 2023.

Košice, 30.11.2022

Spracoval: referát daní a poplatkov